

149930

UNA İLE DİCLE KİTAPTAKİ ŞİFRENİN İZİNDE

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

yazan
Meryem Uçar

TUNA İLE DİCLE
KİTAPTAKİ
ŞİFRENİN İZİNDE

Meryem Uçar

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

Tuna ile Dicle
KİTAPTAKİ ŞİFRENİN İZİNDE
ISBN: 978-605-349-974-9

Genel Yayın Yönetmeni: Melike Günyüz
Yayın Kurulu: Ramazan Minder - Ramazan Elmas - Ufuk Mazlum - Gülçin Abay
Yazan: Meryem Uçar
Resimleyen: İbrahim Çiftçi
Karakter Tasarımları: Ceyhun Şen
Yayın Koordinatörü: Zeynep Gülsüm Sağlam
Editör: Erdem Yayın Grubu
Grafik Tasarım: Ayşe Adaş

İBB Atatürk Kitaplığı
Uçar, Meryem
Tuna ile Dicle: kitaptaki şifrenin izinde / Meryem Uçar; res. İbrahim Çiftçi
gen. yay. yön. Melike Günyüz. – İstanbul: Erdem Yayınları, 2018.
80 s. : res. ; 20 sm.
ISBN 978-605-349-657-1
1. Türk Öyküsü

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü
Miralay Şefik Bey Sok. No: 6 Taksim, Beyoğlu – İstanbul
Tel: 0 (212) 249 95 65 • 0 (212) 249 09 45
E-mail: kutuphanemuzeler@ibb.gov.tr
www.ataturkkitapligi.ibb.gov.tr

© 2018, Erdem Yayınları Tic. AŞ
Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında,
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

İstanbul, 2018

Baskı: Alfabe Basın Yayın San. Tic. Ltd. Şti.
İkitelli OSGB Mah. Enkoop 1. Sok. No: 1B/-1
Başakşehir/İstanbul T: 0212 485 21 25
Matbaa Sertifika Numarası: 34185

ERDEM YAYINLARI TİC. AŞ

Başak Mah. Mevlana Celaleddini Rumi Cad. No: 26
Bodrum Kat 34480 Başakşehir/İstanbul
T: 0212 486 34 00 F: 0212 486 34 01
bilgi@erdem yayinlari.com.tr www.erdem yayinlari.com.tr
Yayıncı Sertifika Numarası: 40018

TUNA İLE DİCLE KİTAPTAKİ ŞİFRENİN İZİNDE

G
T813
UGA
2018

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
Atatürk Kitaplığı
Ödünç Verme Bölümü

149930

yazan: Meryem Uçar

resimleyen: İbrahim Çiftçi

karakter tasarımları: Ceyhun Şen

Sevgili Çocuklar,

Tabletlerin, akıllı telefonların, bilgisayar oyunlarının yani teknolojinin hüküm sürdüğü bir çağdayız. Bütün bunların göz alıcı ve gönül çelici olduğunu hepimiz biliyoruz. Elimizden düşürmediğimiz, hepimizin dünyasında kendine yer bulan bu cihazların hepsinin tek bir kaynağı var, o da hayal etmek.

Hayal edilir ve uzak ülkeler keşfedilir. Hayal edilir, hastalıklara şifa bulunur. Hayal edilir, gezegenlerin, derin denizlerin haritaları çizilir. Hayal edilir, bir dokunmayla dünyanın öbür ucuna mesaj atılır, fotoğraf paylaşılır, yüzlerce sayfalık bilgi anında iletilir. Hayal etmek güzeldir ama bunları gerçekleştirmek daha güzeldir. Yorulmak ve ter dökmek gerekir, düşünmek gerekir ama en önemlisi sağlam bilgi sahibi olmak gerekir. Bilgi sahibi olmanın, gelişmenin, insanlığı bir adım daha ileri taşımanın yolu ise çağlar boyunca hiç değişmedi; merak etmek, okumak ve araştırmak.

Teknolojiyi bizlerden kat kat daha iyi kullanan sizlere bakınca; merak eden, okuyan, araştıran geleceğin büyük insanlarını, geleceğin daha güçlü Türkiye'sini görüyoruz. Seviniyoruz, umudumuz artıyor. İşte bunun gerçekleşmesi için raflarda sessizce duran kitaplar sizin kendilerini keşfetmenizi bekliyorlar.

Şimdi elinizde dile gelmeye hazırlanan bu kitap, Tuna ve Dicle'nin kütüphaneye ilgili maceralarını, iki kardeşin sistemli bir kütüphane kurma çabalarını anlatıyor.

Biz İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak, bünyemizdeki kütüphanelerle sizlerin kitaba daha kolay ulaşması için çalışıyoruz. Ödünç kitaplar veriyoruz, internet ortamında eski-yeni eserleri sunuyoruz ve sizleri hayal etmeniz, hayallerinizi gerçekleştirmeniz için her fırsatta kütüphanelerimize bekliyoruz.

Kitapların hayatınız boyunca vazgeçilmez dostlarınız olması dileğiyle her birinizi gözlerinizden öpüyor, sevgilerimi sunuyorum.

MEVLÜT UYSAL

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

Tuna

10 yaşında. Kıpır kıpır, unutkan, dalgın, dağınık; eşyaları gibi kafasının içi de darmadağın bir çocuk. Sevimli ve yardımsever biri. Biraz da meraklı. Söz konusu hazineyse daha da meraklı... Kitaplarla arası pek iyi değil. Ama iyi olacağını umuyor.

Dicle

10 yaşında. Tunalarla aynı apartmanda oturuyor. Tuna'nın tam tersi. Derli toplu, kafasının içi her konuda net, akli başında bir çocuk. Küçük bir hanımefendi gibi davranıyor. Kitapları, özellikle de şifre çözen kitapları çok seviyor.

Hatice Hanım

Ev hanımı. Şude, Tuna ve küçük Rana'nın annesi. Evlerinin kahramanı, her şeyi.

Sude

18 yaşında. İstanbul Üniversitesi Tarih Bölümünde öğrenci. Kitap okumayı çok seviyor. Dedesinin kitaplarına karşı ayrı bir ilgisi var. Osmanlı Türkçesiyle yazılan kitapları okumak için Osmanlıcasını geliştirdi. Şimdilerde dedesinin hediye ettiği kitaplarla çok vakit geçiriyor.

Rana

Henüz konuşamayacak kadar küçük bir çocuk. Sadece bazı kelimeleri söyleyebiliyor. En çok da "abiiii" kelimesini... Kitapları seviyor ama onlardan kemirerek faydalanmaya çalışıyor. "Mürekkep yalamak" deyimini zamanla doğru anlayacağı ümit ediliyor.

Erhan Bey

Hatice Hanım'ın eşi. Dolayısıyla Sude, Tuna ve küçük Rana'nın babası.

Şükriye Anneanne

Kadir Dede

Tuna'nın bir üst kattaki dairede yaşayan anneanesi ile dedesi. Anneanne torunlarına düşkün, onların börek çörek sponsoru. Eğlenceli ve şifre çözmeye meraklı biri. Kadir Dede gençliğinde çok iyi hocalardan eğitim almış. Kitapları bunu gösteriyor ama bir süredir bazı şeyleri hatırlamakta güçlük çekiyor. Kitaplarıyla da eskisi gibi ilgilenemiyor.

DEDEMİN KİTAPLIĞI

Hafta içi tamam, kabul ama hafta sonu biraz daha uyuşak da erken kalkmasak olmaz mı? Rana doğduğundan beri kalkmak için alarma pek ihtiyaç duymuyoruz. Her gün yedide kalkmış oluyor. Kalkması sorun değil ama kalkmışken bütün aileyi de kaldırma düşüncesi var. Küçük hanım, yalnız olmayı pek sevmiyor küçük hanım.

O ağlarken uyumak mümkün değil. Büyünce ne olmak istediğine çok erken karar verdi galiba. Çünkü sesini sanki bir opera sanatçısı gibi akort ediyor. Önce düşük tonda sonra giderek artan bir tonda bağılıyor. Böyle ağlamaya devam ederken belki bir gün biri onu keşfeder.

Rana, bazı sabahlar uyandığında ağlamıyor. Bunu iyi

bir şey mi sandınız? O zaman yanıldınız. Eğer ağlamıyorsa yatağından iniyor, emekleye emekleye odamın kapısına geliyor. Kapı açıksa yatağıma tırmanıp "abi, abi, abi" diyor. Üç defa yazdığımı bakmayın. Kaç defa "abi" dediğini saymam mümkün değil. Kapı kapalıysa bu sefer de kapıya vurup defalarca "abi" diyor. Onun abi demesi kendimi büyümüş gibi hissettirse de beni uykumla baş başa bırakmasını tercih ederim ama mümkün olmuyor. Yatağımdan kalkıp onunla ilgilenmezsem çok kısa bir süre sonra alarımın ikinci kısmı devreye giriyor. İşte o zaman sadece ben değil bütün ev halkı uyanmış oluyor.

Rana doğmadan önce böyle olacağını hiç hayal etmemiştim. Küçük bir kardeşim olacak, arada bir onunla oynayacaktım. O beni abilik makamına yükseltecekti. Okulda "Artık kocaman oldum, ben bir abiyim." diye kasım kasım kasılacaktım.

Acaba doğduğumda ben de ablamı hayal kırıklığına uğrattım mı? Bunu sormam lazım.

Yüzümde bir yalama hissiyle gözlerimi açtığımda Rana'nın gözleriyle karşılaştım. Rüyada mıyım diye düşünmeye vaktim bile olmadı. Nasıl çıkıyor yatağıma bir türlü anlayamıyorum. Bu çocuk büyüyünce opera sanatçı değil de dağcı mı olacak acaba?

Bugün cumartesi ve uyanmak için erken bir saat.

"Rana, anneye git kardeşim. Lütfeeen!"

"İgııııı, ıgııııı!"

"Tamam, o zaman ablaya git. Onu uyandır. Onunla oyna. Biraz daha uyumak istiyorum, lütfeeeeen!"

Annem geldi. Rana'yı götürdü. O gidince bir o tarafa bir bu tarafa döndüm ama vicdanım rahat etmedi. Annem zaten gece gündüz ilgileniyor Rana'yla. Ona yardımcı olmam lazım. Hem bugün beni bekleyen çok ilginç işler de var. Mecburen kalktım.

Ablam kitap okumayı çok seviyor. Dedemin kitaplarına karşı da ayrı bir sevgi besliyor. Kitapların bazıları gibi ablam da sanki bu çağa ait değil. Ait olduğu çağı merak ettiği için olsa gerek tarih bölümünde okumaya karar verdi. Şimdi İstanbul Üniversitesi Tarih Bölümünde öğrenci. Dedemin Osmanlı Türkçesi kitaplarını okumak için öncesinde kursa gitmişti. Okulunda daha da geliştirdi. Ona göre dedemin kitaplığı bir hazineymiş. Benim hazine anlayışımla ablamınki ayrı tabii. Ablam, kitapların içindeki bilgilerin değerli olduğunu düşünürken ben kitapları satıp paraya çevirirsek gerçek bir hazineye sahip olabileceğimizi düşünüyorum.

Ablam kitapları sadece okumaktan değil, onların tozlarını almaktan, koklamaktan da hoşlanıyor. İşte o zaman onu bir psikoloğa götürmemiz gerektiğini düşünüyorum. Onun yaşındaki gençler vampirli, canavarlı, büyücülü macera romanları filan okuyor ya da elinde telefon, bir o köşede bir bu köşede dudaklarını büzerek fotoğrafını çekiyor. Ablam hiç normal değil bence.

Birkaç gün önce ablamın doğum günüydü. Dedemden hiç tahmin edemeyeceği bir hediye aldı. Dedem kitaplarını ablama verdi. "Kitaplarını" kelimesinin içine kaç kitap sığıdı-

ğını bir bilseniz şaşırıp kalırdınız. Sayılarını bilmesem de çok olduğunu bildiğim için ben de şaşırıp kaldım.

Ablam kitapları bizim eve indirmeyi düşündü ama evimizde yeterince yer olmadığından şimdilik kitaplar dedemlerin evinde kalmaya devam edecek.

Bugünkü işimiz önemliymiş. Ablam dedemin kitaplığındaki kitapları tasnif edecekmiş. Aslında tasnif kelimesini ben de ablamdan öğrendim. Yani kitapları içeriklerine göre düzenleyecekmiş. Annem bu işi gayet iyi yapıyordu hâlbuki. Aynı boyda olanları yan yana koyuyordu. Tasnif işleminden sonra kitaplar dağınık görünebilir bence. Böyle şeyler beni rahatsız etmez tabii.

Ablam tasnif için Dicle ve benden de yardım istedi. Kitaplarla pek yakınlığım yok. Hele dedemin kitaplığındaki birçok kitapla hiçbir yakınlığım olmadı diyebilirim. Bazıları çok eski kitaplar. Yazıları bile farklı. Dicle de ablam gibi kitapları sevdiğinden yardım etmeyi hemen kabul etti. Rana ile ilgilenmektense ben de yardım etmeyi tercih ettim. Bugünkü işimiz bu: Kitapları tasnif etmek.

KİTAPLAR NUMARALANDIRILIYOR

Dedemler geldi, kahvaltımızı yaptık. Sonra Dicle geldi. Biraz Rana ile oynadı. Küçük kardeşim, Dicle'yi çok seviyor, Dicle de onu çok seviyor.

Ablam, ben ve Dicle dedemlere çıktık. Ablam kitapları tasnif etmek için bazı şeyler hazırlamıştı. Bu şeyler, şeritler hâlinde kesilmiş renkli el işi kâğıtları ve beyaz kâğıtlardan oluşuyordu. Bir de koli bandı vardı.

"Abla, bunlar ne işine yarayacak?" diye sordum.

"Kitapları numaralandıracağım ki aradığımda bulmam kolay olsun." diye cevap verdi.

"Numaralandıracaksan burada kaç kitap olduğunu da anlarız." dedim.

"Ne yapacaksın kaç kitap olduğunu bilince?" dedi ablam.

"Kaç kitabının olduğunu bilmek istemez misin abla? Yoksa bilince bereketi mi kaçar? Ha ha ha." diye espri yaptım.

"Evet, benim komik kardeşim bereketi kaçar. Kitaplar eksilir. Hatta içindeki yazılar silinir." diye karşılık verdi ablam.

Ablamı kızdırmaya gelmez.

"Peki, nasıl ve neye göre numaralandıracaksın Sude abla?" diye sordu Dicle.

"Dewey sistemine göre." diye cevap verdi ablam.

"Deve mi? Deve diye sistem olur mu abla? Neden adı

deve? Devenin hörgücü gibi mi sınıflandıracaksın? Devenin neresi doğru ki sistemi doğru olsun." dedim.

Bunu söylerken çok ciddiymdim. Amacım espri yapmak değildi ama ablam da Dicle de güldü. Aman çok komik. Sisteme deve ismini koyan ben miyim sanki!

"Deve değil şaşkın, Dewey. Hem dabılyu ile yazılıyor hem de sonunda y var." dedi ablam.

Demek şaşkın, haa!

"Peki, Dewey ne demek?"

"Dewey, Melvil denilen bir adamın soyadı. Dewey sistemi de bu adamın başlattığı ondalık sisteme dayalı kütüphane sınıflandırması. Her bir kitap içindeki bilgilere göre sınıflandırılır. Bu sınıflandırmada hem numara hem de renkler kullanılır. Mesela edebiyat içerikli kitaplara 800'den başlayan numaralar verilir ve sırtlarında yer alacak kâğıt, mavi renklidir. Tarih ve coğrafya kitapları 900'den başlayan numaralar alır ve kırmızı renkli olurlar. Sınıflandırma numaraları değişmez ama renk seçimi her kütüphanede farklı olabilir."

Boşuna dememişler insanlar kitaplara benzer diye. Yoksa kitaplar mı insanlara benziyordu? Sevdikleri ve kullanmayı tercih ettikleri renklere göre insanların karakterleri hakkında bilgi sahibi olunabiliyor. Renklerine bakarak da kitapların içeriği hakkında bilgi sahibi olunabiliyormuş.

Dicle araya girip sordu:

"Sude abla, benim sevdiğim renk turuncu. Turuncu olan kitaplar hangisi?"

"Güzel sanatları anlatan kitaplar ve 700'den başlayarak numaralandırılırlar." diye cevap verdi ablam.

"Benim en sevdiğim renk de beyaz. Beyaz olanlar hangi tür kitaplar?" diye sordum.

Ablam ciddi bir şekilde,

"Sevdiğin renkten bile kitap okumayı sevmediğin belli Tuna. Beyaz, henüz yazılmamış olan kitapların rengi." diye cevap verdi.

Biraz bozuldum. Yüz ifademden durumu anlayan ablam:

"Canım kardeşim benim. Şaka yaptım. Aslında beyaz önemli kitapların rengi." diye gönlümü anlamaya çalıştı.

"Gerçekten mi?" diye sordum.

"Elbette gerçek. Beyaz renk, felsefe, mantık ve psikoloji kitaplarının üzerine yer alır ve bu kitaplar 100 ile başlayan numaralara sahiptirler."

Gerçekten önemli kitaplar mı. Demek ki neymiş, beyaz kitaplardan uzak durmam gerekiyormuş.

Bu sefer de,

"Abla, sen nasıl anlayacaksın hangi kitaba hangi rengi vermen gerektiğini?" diye sordum.

"Zorlayacak kitaplar Osmanlı Türkçesiyle olanlar ama bilgimin yeterli olacağını düşünüyorum. Osmanlı Türkçesiyle olan kitapların, isminden ve giriş kısmından az çok anlarım hangi kategoride olacaklarını... Diğerleri ise daha kolay. Bilemediklerimi de e-katalog tarama sisteminden bulurum."

Bu benim ilgi alanıma hiç girmiyordu. Soru sorma gereği bile duymadım. Elbette Dicle ve ablam aynı kafadanlardı. Bunun için de soru Dicle'den geldi:

"Sude abla, ne demek e-katalog tarama sistemi?"

"İnternette Kültür Bakanlığının koha.ekutuphane.gov.tr adresine giriyorum. Arama kısmına kitabın ismini yazıyorum. Bana kitabın kayıtlı kütüphanede hangi numara ile yer aldığı bilgisini veriyor. Hatta kitabın ödünç verilip verilemeyeceğini de  ğrenebiliyorum. Ben de alanlarını tespit edemediğim kitapların adını yazacağım. Hangi numara ile kayıtlı olduklarına bakacağım." dedi ablam.

"Her kitap var mıdır o sistemde." diye sordu Dicle.

"Dicleciğim bahsettiğim sistemde birçok kütüphane ve kitap kayıtlı. Hem o sistemde bulamasak bile benzer sisteme sahip, gerek belediyelere gerekse özel kurumlara ait kütüphaneler var. Bu bilgilere internette ulaşabiliriz."

Zamanımızı kitap arayarak ge ireceğimize yaşıma uygun şeylerle geçirsek daha iyi olur bence. Mesela tablette oynayabiliriz, parmaklarımız yorulunca çizgi film izleyebiliriz. Gözümüz yorulunca tekrar tekrar tablette oynayabiliriz.

Neyse başladık kitapları yerleştirmeye. Ablam kitaplara bakıyor.  zerine hangi rengin yapıştırılacağını ve hangi numaranın yer alacağını tespit ediyor sonra şeritler h lindeki renkli el işi k ğıdını, zarar vermeden bantla kitabın  zerine Dicle ve ben yapıştırıyorduk. Benim gibi biri için o kadar eğlenceli bir işti ki eğlenmekten yoruldum. Dedemin kitaplarının ilk defa bu kadar yakınında bulunuyordum.

ŞİFRELİ NOTLAR

Kitapların farklı dünyaların kapılarını açtıklarını söyleyip dururlar. Bu kitapların bir kısmı bambaşka bir dünyanın kapısını açıyor olmalı. O dünya da çağlar öncesine ait olmalı. Şimdi kitaplardan biri açılacak, bizi içine çekecek ve çok eski zamanlarda bir yere götüreceği gibi hissediyorum.

Ben böyle düşünürken bir şey oldu. Yok, yok! Merak etmeyin zamanda yolculuk yaptıracak bir kapı filan açılmadı. Gayet gerçekçi bir şey oldu. Ablam Osmanlıca bir kitabın kapağını açtı ve içinden bir şey düştü.

İzlediğim bütün macera filmlerini aklımdan geçirdim. Hemen kafamda bir senaryo oluşturmaya başladım. Düşen şey gizli bir hazinenin yerini gösteren haritaydı. Ablam ve Dicle kitapları, ben de hazineyi alacaktım. Onlara da yeni

kitaplar almaları için elbette hazineden biraz verirdim.

Ablam, düşen şeyi inceliyordu. Dicle ve ben merakla ona bakıyorduk. Daha fazla dayanamadım.

"Neymiş abla?" diye sordum.

"Sanırım bir not defteri." diye cevap verdi.

"Ne yazıyor abla?" dedim merakla.

Ablam defterden başını kaldırıp,

"Bakıyorum, kardeşim. Acelen ne? Biliyorum hazine haritası filan bekliyorsun ama bu bir harita değil. Şifreli mesajların olduğu bir not defteri." dedi.

"Belki de şifreler hazinenin yerini gösteriyordur." dedim.

"Olabilir ama önce şifreleri çözmemiz gerek." dedi ablam.

"Ben şifre çözmeyi severim, size yardımcı olurum. Bu konuda bir sürü kitap okudum." dedi Dicle heyecanla.

"Tamam. Atalarımız ne demiş: 'Bir elin sesi yok, çok el ses çıkarır.'" dedim.

Al bir kahkaha daha. Ne söyledim yine ben yaaa!

"Seni şaşkın. O sözün aslı 'Bir elin nesi var, iki elin sesi var.'" diye düzeltti ablam.

"Dünyada her şey günden güne değişirken neden atasözlerimiz değişmiyor. Biz de gelecekteki insanların atasıyız. O zaman bu da benim sözüm olsun. Ne var yani." dedim.

"Peki öyle olsun. Atamız Tuna." dedi Dicle gülerek.

“Şifrelerin ne olduğunu dedeme bir soralım.” dedi ablam.

Düşündüm de eğer şifreler bir hazinenin yerini gösteriyorsa neden zengin değildik? Yoksa dedem şifreleri çözmeyi başaramamış mıydı?

Kitaplarla ilgilenmekten artık sıkılmıştım. Heyecanlı bir şeye ihtiyacım vardı.

“Abla sonra devam edelim. Şimdi gidip dedeme şu notları soralım, merak ediyorum.” dedim.

Ablam hâlimize bakıp acıdı sanırım. Aslında hâlime desem daha doğru olacak. Dicle’nin pek şikâyet ediyor gibi bir hâli yoktu. Neredeyse yarısı Osmanlı Türkçesiyle olmasına rağmen kitaplarla ilgilenmek hoşuna gitmiş görünüyordu.

"Peki, daha sonra devam ederiz. Bu kadar yardım ettiniz. Bir ödölü hak ettiniz." dedi ablam.

Ödölün ne olduğunu merak etmiřtik. Eve indik. Ablam dedeme defteri gösterdi.

"Dede, kitapların arasında bunu bulduk. Senin için önemli olabilir diye düşündük." dedi.

Dedem gençliğinde çok iyi hocalardan eğitim almış. Kitapları bunu gösteriyor ama bir süredir bazı şeyleri hatırlamakta güçlük çekiyor. Kitaplarıyla da eskisi gibi ilgilenemiyor.

Dedemin yüzü hüzünlendi.

"Uzun zaman oldu bunu görmeyeli. Başkası için olmasa da benim için önemli." dedi.

Ablam, dedemi biraz yalnız bırakmak istedi galiba.

"Dede, biz üçümüz biraz dışarı çıkıp geleceğiz." diye dedemi yalnız bırakmak istediğini kaş göz işaretiyle anlattı.

Ablam, bizi pastaneye götürdü ve dondurma ısmarladı. Dondurma güzeldi ama dedemin defterinde ne yazdığını çok merak ediyordum. Onun için bir an önce kalkmak istiyordum. Dondurmamı hızlıca yedim.

"Abla, kalkalım mı artık?" dedim.

"Biraz bekle, daha Dicle dondurmasını bitirmedim." dedi.

Dicle de dondurmasını bitirdikten sonra çıktık. Merak içinde eve gittik. Bütün aile, hafta sonu olduğu için evdeydi zaten. Dedeme koştum.

"Dede, baktın mı deftere? Ne yazıyormuş?" diye sordum.

"Seni küçük afacan seni. Neden bu kadar meraklısın bakalım?" dedi.

"Sen demez miydin 'Merak iyidir.' diye. Ben de iyi olanı yapmak istedim." dedim sırtarak.

"O zaman seni meraktan kurtarmayayım. Hep meraklı kal." dedi dedem gülümseyerek.

"Ama dedeee!" dedim.

ŞİFRELERİN SIRRI

Dedemin sözüne herkes güldü. Rana bile. Sanki anladı. Gülmeyen tek kişi vardı, ben tabii ki.

"Tamam tamam, benim çooooook meraklı, öğrenmeye can atan torunum. Defterde yazılanları hatırladım." dedi dedem.

Dedem bunu söyler söylemez ablam ve Dicle de dedeme yaklaştı. Heyecanla, söyleyeceklerini dinlemeye hazırıldılar. Hatta babam ve annem de geldiler dedemin yanına. Rana bu sefer ne olduğunu anlayamadığı için yerinden kımıldamadı. Bize doğru bakıp şingırdağı ile oynamaya devam etti.

Dedem güldü.

"Gelin, hepiniz gelin. Size çok heyecanlı şeyler anlatacağım." dedi.

"Yaşasın, bekle bizi macera." dedim.

"Bizi de unutmazsın artık macerayı yaşarken." dedi anneannem gülerek.

"Tabii ki anneanne, sen de yardımcı olursun." dedim.

Dedem anlatmaya başladı:

"Babam çok okurdu. O zamanlar bu kadar çok kitap yoktu. Kitap bulmak da kolay değildi. Buna rağmen ne yapar eder istediği kitabı bulurdu. Bana kitapların birer hazine olduğunu söylerdi. Ben de bu sözünden, kitaplara harcadığı parayı kastettiğini zannederdim. Dedem de hem Osmanlıca Türkçemi geliştirmem hem de kitapların değerini anlamam amacıyla bana bir oyun oynadı. Tabii oyunun bu amacını sonradan anladım. Dedemin verdiği bir kitabı okumaya çalışırken, çalışırken diyorum çünkü o zamanlar kitap okumayı pek sevmezdim..."

"Dede, tıpkı bana benziyormuşsun." diye araya girdiğimde bizimkiler bir kahkaha attı.

"Demek deden sana benziyormuş. Sakın sen dedene benziyor olmayasın?" dedi gülerek anneannem.

"Evet, tıpkı sana benziyordum. İnşallah sen de bana benzersin." dedi dedem.

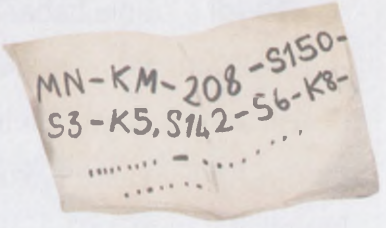
Bunu söylerken muzipçe gülümsüyordu. Devam etti:

"Dedemin verdiği kitabı okurken kitabın arasından bir şey düştü."

"İşte harita!" dedim bağırarak.

"Hem evet hem hayır. Düşen, üzerinde şifreli yazılar olan bir kâğıttı. Dedeme ve babama söyleyip söylememe konusunda kararsız kaldım. Belki önemsiz belki de çok önemli bir şeydi. Önemliyse sürpriz yapardım. Kâğıtta yazılanları defterimin ilk sayfasına kaydettim. Çözmeye çalıştım. İlk sayfada yazılanlara bakın:

Bunların ne anlama geldiğini anlamak için altında bir ipucu vardı:

"Kitaplar, değerini bilen için gerçek bir hazinedir."

İpucu ve şifre üzerinde sürekli düşündüm. Harfler ve sayılar ne anlama geliyordu? Bu arada okuduğum kitap Sherlock Holmes serisinin bir kitabıydı. Bir yandan şifreyi bulmak için düşünürken diğer yandan da kitabı okumaya devam ettim. Kitapta dedektif Sherlock sayılar ve harflerin olduğu bir olay çözüyordu. Sayılar ve harfler bir kitabın sayfa, satır ve sütun numaralarını gösteriyordu. Ben de elimdeki şifreyi bu şekilde çözmeye karar verdim. Öncelikle MN ne anlama geliyordu, bunu bulmam lazımdı. Dedemin ve babamın kullandığı kitaplığa gittim. Çoğu Osmanlı Türkçesiyle olan kitaplara baktım. Kitap isimleri aklıma geldi. İsmi M ve N ile başlayan kitaplara baktım. İki tane kitap vardı. Peki hangisiydi? Şifrenin ikinci iki harfine baktım. Bu harfler de yazarın ismi olmalıydı ki kitaplardan birinin yazarının adı bu harflerle başlıyordu. Kitap 208 sayfaydı. 150. sayfanın 3. satırındaki 5. kelimeyi not ettim. Sonra 142. sayfanın 6. satırındaki 8. kelimeyi not ettim. Şifrenin kalanını da bu şekilde çözdüm. Sonunda ortaya bir cümle çıktı."

"Neydi o cümle baba?" diye sordu babam.

"Bakıyorum da ailecek şifre çözme merakımız var." dedi dedem ve devam etti: "Bulduğum cümle bir yeri tarif ediyordu. Tarif edilen yere baktığımda beni küçük bir hazinenin beklediğini gördüm."

"Neydi hazine Kadir dede?" diye soran bu sefer Dicle oldu.

"Gümüş bir paraydı ve harika bir şeydi." diye cevap verdi dedem.

"Bir tane gümüş para mı? Bu nasıl bir hazine yaa! Çok az değil mi?" dedim hayal kırıklığına uğramış bir hâlde.

"Torunum, benim çocukluğumda gümüş para çok değerli idi. Onun için çok mutlu olmuştum." dedi dedem.

"Bari gidip şeker filan alsaydın dede." dedim.

"Tabii, hemen gidip marketten şeker, kurabiye aldım."

Dedemin bu cümlesine bütün aile güldü. Rana'yı anlamak güçtü tabii. Biz gülünce o da gülüyordu. Ben neden güldüklerini anlamamıştım.

"Neden güldünüz ki?" diye sordum şaşkın şaşkın.

"Neden olacak Tuna, dedenin çocukluğunda market var mıydı?" dedi Dicle.

"Ne bileyim ben yaa! O zamanlar dünyada yoktum ki!" dedim.

Bu sefer daha çok güldüler.

"Sen devam et Kadir Bey, çok merak ettim sonra ne oldu?" dedi anneannem.

"Bulmacayı çözdükten sonra babama durumdan bahsettım. 'Belki de kitabın ilk sahipleri yazmıştır şifreyi.' dedi. 'Baba, olur mu öyle şey? Gümüş parayı bizim evde buldum. Kitabın ilk sahibi nereden bilsin bizim evi?' dedim." diye anlatmayı sürdürdü dedem.

"Nasıl yani? Siz kitabın ilk sahibi değil miydiniz?" diye sordu Dicle merakla.

"Yok kızım, şimdiki gibi kitaplar çok olmadığı için kitaplar el değiştirirdi. Yine gümüş para bulma heyecanıyla diğer kitapları da okumaya başladım. Okuduğum iki kitaptan birinde şifreli notlardan çıkıyordu. Notlardan bazıları içinden çıktığı kitapla da bağlantılıydı. Bazıları kolay, bazıları zordu. Bu arada birçok kitap okudum." diye cevapladı dedem.

"Dede, madem kitap okumayı sevmiyordun neden içlerine bakıp, sadece içinde şifre olan kitapları okumadın?" diye sordum muzipçe.

"Seni uyanık seni. Gerçekten sana benziyormuşum Tuna. Çünkü ben de tam olarak senin gibi düşündüm. Önce kitapların içine bakıyordum ama ilk baktığımda bir şey bulamıyordum. Okurken içinden çıkıyordu. Çocuk aklımla bunun bir gizem olduğunu düşünmüştüm." dedi dedem.

"Dede, şifreleri çözdüğünde hep gümüş para mı buldun?" diye sordu ablam.

"Evet ama son bulmacayı ne yazık ki çözemedim." diye cevap verdi dedem.

"Nasıl yani? Hâlâ bir yerlerde gümüş para mı saklı?" diye sordum heyecanla.

"Belki de daha büyük bir şey saklı?" dedi dedem.

"Olamaz? O bulmacayı neden çözmedin dede?" diye sordum.

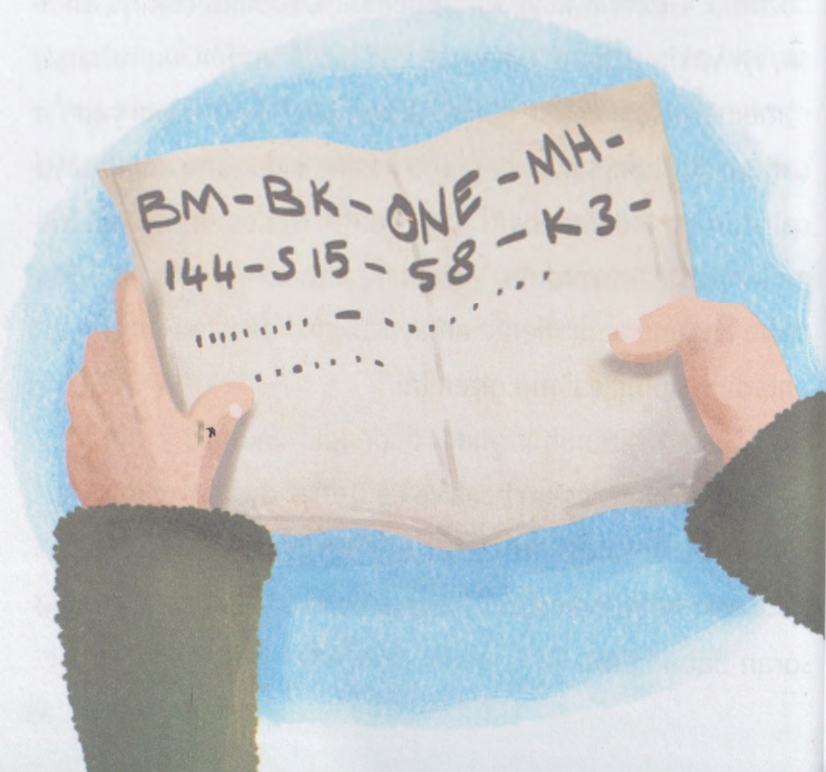
"Çözmedim değil, çözemedim. Ama işin bütün gizemini çözdüm. Gizemin kaynağı dedemdi. Dedemle çok iyi anlaşırdık, iyi vakit geçirirdik. Ne yazık ki hastalandı. Onu rahatsız etmemek için elimden geleni yapardım. Bir gün beni yanına çağırdı. 'Oğlum, sana kitapların hazine olduğunu anlatmaya çalıştım. Anladın mı bari?' diye sordu. Dedemin ne dediğini anlamaya çalışıyordum. 'Kitaplar sana bir gümüş paradan daha çoğunu verir. İlerde anlayacaksın.' dedi. İşte o zaman anladım, bulmacaların gizemini."

"Demek gizemin kaynağı dedendi." dedim.

"Evet Tuna, dedem bana çok güzel bir oyun oynadı. Onun küçük oyunu sayesinde birçok şey öğrendim."

"Peki baba, son şifreli mesaja ne oldu?" Bu sefer soruyu soran babamdı.

"Dedem, beni yanına çağırdığında 'Sana son bir bulmaca veriyorum. Bu bulmacayı da çözersen gerçek bir hazinenin sahibi olacaksın.' dedi. Kâğıdı elime verdi. Elini öpüp yanından ayrıldım. Bu konuşmamız dedemle son konuşmalarımızdan biri oldu ne yazık ki! Çok kısa bir süre sonra vefat etti. Ölümüne çok üzüldüm. Bulmacayı bir süre hiç düşünemedim. Onu kaybetmenin acısı hafifleyince kâğıdı tekrar elime aldım. Önceki bulmacalarda okuduğum kitapla şifre arasında bir ilgi vardı. Bu sefer ipucu alacağım bir kitap da yoktu. Şifre de çok farklı bir şifreydi. İşte şu son sayfadaki şifre:

Altında da 'Bir kitap küçük bir hazineye götürüyorsa birçok kitap daha büyük hazineye götürür.' yazıyordu.

"Dede müsaade edersen birlikte çözelim şifreleri." dedi ablam.

"Evet Kadir dede, lütfen birlikte çözelim. Ben birçok kitap okudum şifrelerle ilgili. Yardımcı olabilirim." dedi Dicle.

"Ben varım. Uzun süredir bulmaca çözmemiştim." dedi dedem.

Hepimiz birbirimize baktık ve aynı anda,

"Hep birlikte varız." dedik.

Sonra babam sağ elini uzattı.

"Birimiz hepimiz için, hepimiz birimiz için." dedi.

Biz de babamın elinin üzerine tek tek elimizi koyarak aynı şeyi söyledik:

"Birimiz hepimiz için, hepimiz birimiz için."

En üstte anneannemin eli vardı. Sonra bir el daha geldi. Rana küçücük elini anneannemin elinin üzerine koymuş. "ıgıgıgıgıgı" gibi sesler çıkarıyordu.

İşte aile dayanışması. Bu arada bu cümleyi bilmeyen var mı? *Üç Silahşorlar* filmini ailecek yeni izlemiştik de...

Yeterince yorulmuştuk. Yarın ne de olsa pazardı. Düşünecek bol bol vaktimiz olacaktı.

ŞİFRE PEŞİNDE

Yine hep birlikte kahvaltı yaptık. Bu sefer kahvaltıyı dedemlerde yaptık. Dicle de davetliydi. Kitapların arasında olmak bulmacayı daha kolay çözmemize yardımcı olacaktı. Fikir ablama aitti. İlk ipucumuz olan *'Bir kitap küçük bir hazineye götürüyorsa birçok kitap daha büyük hazineye götürür.'* cümlesi üzerinde epey düşündük.

Babama göre 'daha çok kitap' demek birden fazla cildi olan kitaplar olabilirdi. Kahvaltıdan sonra babamın bu fikrinden yola çıkarak, dedemin çocukluğundan kalan birden fazla cildi olan kitaplara baktık. Şifremize göre bir cildin 144

sayfa olması gerekiyordu. Aramalarımız sonucunda bir şey bulamadık.

Sonra annem bir fikir ortaya attı:

"Belki de babamın o dönemden olan kitaplarının hepsine bakmamız lazım. İpuçları hepsinin içine dağılmış olabilir."

Bu fikirden yola çıkarak yine dedemin eski kitaplarına, her birimiz belli alanlar belirleyerek dikkatlice baktık. Dikkatlice bakmak zorundaydık. Kitaplar artık ablamındı ve kitaplara davranışımızı beğenmezse uyarıyordu: "Tuna kıvrırma kitabın kapağını.", "Sayfalarını o kadar hızlı çevirme."

Annemin fikrini uygulamak da epey zamanımızı aldı. Yine bir şey bulamamıştık.

Anneannemin yaptığı çayla biraz mola verdik.

Çaylarımızı yudumlarken bulmaca üzerine fikir yürütmeye devam ettik.

İtiraf edeyim, en güzel fikir Dicle'nindi:

"Daha çok kitap derken kastedilen belki de kitapların çok olduğu yerdir."

"Ben bunu neden düşünemedim. Bu fikir çok mantıklı. Dedem oyunu, beni kitap okumaya teşvik etmek ve Osmanlı ca bilgimi geliştirmek amacıyla hazırlamıştı. Belki de son şifreli mesajla kütüphaneye gitmemi teşvik etmek istemiştir." dedi dedem heyecanla.

"Çok doğru. Peki hangi kütüphaneyi kastetmiş olabilir?" dedi babam.

"Dedem 1951 yılında vefat etmişti. O zamanlar hangi kütüphanelerin olduğunu bulmalıyız. Eğer bu bilgiye ulaşırsak şifredeki harfler işimizi kolaylaştırır." dedi dedem.

"Müsaade ederseniz ben araştırırım." dedi Dicle.

Dicle bugünlerde dedektiflik romanlarına merak saldı. Bir gün dedektif olma hayali kuruyor. Okuduğu kitaplardaki gibi bütün ipuçlarını değerlendiriyor, her şeyi araştırıyor ve buluyor. "Doğru soruyu sorarsan doğru cevaplara ulaşabilirsin." diyor. Google amcaya da doğru soruları sorduğunu söylüyor.

Pazar günümüz de kitap peşinde daha doğrusu hem kitap hem macera peşinde geçmişti. Gece evimize indik. Babam Dicle'yi evine bıraktı.

Dicle heyecandan bütün gece internetten araştırma yapmıştır bence.

* * *

Sabah yine Rana alarmı ile kalktık. Servise binmek üzere çıktığımda Dicle'nin hâlinde bir şeyler bulduğunu anladım.

"Kadir dedemin istediği bilgiye ulaşmama çok az kaldı." dedi heyecanla.

"Gerçekten mi? Bütün gece araştırdın mı?" diye sordum.

"Bütün gece değil elbette. Bugün okul var diye erken yat-

mam gerekiyordu. Okuldan dönünce biraz daha araştırırsam hangi kütüphane olduğunu söyleyebilirim." dedi.

Dicle dediği gibi yapmıştı. Okuldan dönüşte araştırmasına devam etmiş, şifrenin ilk harflerini çözmüştü. Akşam olduğunda bize geldi. Söyleyeceklerini hepimize söylemek istediğinden babamın gelmesini bekledik. Sanki aile kurulu toplanmıştı. Bazı zamanlar aile kurulumuz toplanır ve önemli kararlar alır. Mesela pazar günleri nereye gideceğimizin kararı alınır. Bazen de proje ödevimi yapmak için toplanırız. Hep birlikte çalışınca ortaya iyi ödevler çıkar.

Babam geldi. Konuşmaya yemekte başladık, çay eşliğinde devam ettik.

Dicle bulduğu bilgileri paylaştı:

"Kadir dede, 1950'li yıllarda açık olan kütüphaneleri inceledim. İncelerken şifredeki BM-BK-ONE-MH harflerinin hepsine baktım. Kütüphane olması için sonundaki harf K olmalıydı. Bunun için BK harfleri üzerinde yoğunlaştım ve sonunda buldum."

Hepimiz meraklı gözlerle Dicle'ye bakıyorduk. Dicle ise filmlerdeki ağır çekim sahneler gibi ağırdan alıyordu. Alttan heyecanlı bir fon müziği aksa film sahnesi çekiyor olurduk. Dedem daha fazla dayanamadı.

"Dicle, söylesene hangi kütüphaneymiş?" diye sordu.

"Söylüyorum, söylüyorum. Cevabım: Beyazıt Medresesi'ndeki Belediye Kütüphanesi." dedi Dicle.

"Son kararın mı?" esprisini yapmak da bana düştü.

"Evet son kararım." cevabına benim dışındakilerden çıkan "Neee?!" sesi eşlik etti.

Neden böyle bir tepki verdiler anlamadım.

Sonra babam girdi araya:

"Dicle, ne medresesi, ne belediye kütüphanesi? Medrese mi kaldı ki? Belediye kütüphanesi de neresi?"

"Erhan amca, araştırma sonuçlarıma göre Belediye Kütüphanesi günümüzde Taksim'de bulunan Atatürk Kitaplığı. Önceden Belediye Kütüphanesi adıyla Beyazıt Medresesi'nde bulunuyormuş. 1960'lı yıllarda medreseden taşınmış." dedi Dicle.

"Yani şifredeki ilk iki kısmı çözdük, peki ONE harfleri ne oluyor?" diye sordu annem.

"Belki de İngilizce 1 (bir) demektir." dedim.

"Olmaz, onlar da önceki şifreli harfler gibi bir şeyin baş harfleri olmalı." diye araya girdi ablam.

"Ben onu da buldum." dedi Dicle. Yüzündeki gurur belli oluyordu.

"Yaşasın! Bekle hazine, bulacağız seni." diye bağırdım.

"Neymiş?" diye sordu dedem heyecanla.

"İnternetteki bilgilere göre Atatürk K t pl   'nda bazı koleksiyonlar var."

"Pul koleksiyonu gibi mi?" diye sordum.

"Benziyor ama pul değil de kitap koleksiyonu. İnsanlar kitaplarını kütüphaneye ba ı lamı lar." diye cevap verdi Dicle.

"Koleksiyonların ONE harfleri ile ilgisi nedir Dicle?" diye sordu babam.

"Kitaplarını ba ı layan kişilerin adlarına baktım. Elbette araştırırken  ifredeki harfleri de dikkate aldım. Sadece bir isim harflerle uyuyordu." dedi Dicle.

Dicle'yi bu film den atmak istiyorum. Hem maceralı bir film hem de filmin hızını düşürüyor. Öyle ağır ağır anlatıyor ki sanki belgesel çekiliyor. Ağırbaşlı dedikleri bu olsa gerek.

"Dicle! Biraz hızlı anlatsana. Bak sonuca bu kadar yaklaşmışken senin yavaş anlatman yüzünden kaybedeceğiz aradığımız kitabı." dedim.

"Merak etme kitap sevdalısı kardeşim. Kitaplar bir yere gitmiyor. Senin için kitapları muhafaza ediyorlar." dedi ablam.

Aman ne komik. Karşımdaki ablam olmasa saçını çekerdim ama saygım var. Büyüğüm.

Dicle devam etti:

"Koleksiyonlardan biri Osman Nuri Ergin'e ait."

"O da kim?" sorusunu sordum hemen.

"Sen tanımazsın." dedi ablam bilgiç bilgiç.

"Ben tanıyorum. Babam bahsederdi. Lisedeyken öğretmeniymiş." dedi dedem.

"Kadir dede, bence dedeniz son bulmacasını Osman Nuri Bey'in kitapları arasından seçmiş." dedi Dicle.

"O zaman o koleksiyondaki kitaplar arasında şifrenin geri kalanını aramamız gerekecek." dedi ablam.

"Baştan söyleyeyim bu hiç kolay olmayacak."

Bu sözler Dicle'ye aitti. Çok bilmiş küçük hanım pes mi ediyordu acaba?

"Neden Dicle?" diye sordu babam.

"Çünkü kütüphanenin sitesinde yer alan bilgiye göre Osman Nuri Ergin'in Osmanlı Türkçesi, Arapça, Farsça ve yabancı dil basılı kitaplarının yanı sıra yazma eserleri de var kütüphanede. Koleksiyonu tasavvuf ağırlıklı kitaplardan oluşuyormuş. 2.002'si ciltlenmiş hâlde 8654 eser bulunmakta." diye cevap verdi ablam.

"Bu bilgiden yola çıkarak arama alanımızı daraltabiliriz.

144 sayfalık bir kitap aradığımızı göre kitap ciltli bir kitap olmalı." dedi dedem.

"Sude kızım, Dicle yeterince araştırmış. Sen de Atatürk Kitaplığı'na gidip araştırsan." dedi babam.

"Olur baba, hemen yarın giderim." dedi ablam.

"Ben de gelebilir miyim?" diye atıldı Dicle.

"Elbette Dicle. Birlikte gidebiliriz." dedi.

"Bence yarın gitmeyin. Cumartesi günü gidin Tuna'yı da götürün. Tuna, kütüphane havasını içine çeksın. Kitapları görünce içi açılır. Senin dediğin gibi bunca zaman beklemisiz. Kitapların bir yere kaçtığı da yok. Hem ortada gerçek bir hazine olup olmadığı da belli değil." dedi babam bana bakıp gülümseyerek.

Bu cümlemin altında neler söylemek istediğini elbette anlayan sadece ben değildim.

"Eğer sizin için sorun olmayacaksa yarın okul çıkışı da gidebiliriz Erhan amca." dedi Dicle.

"Okul çıkışı geç olur. Kütüphane kapanır siz gidene kadar." dedi babam.

"Erhan amca Atatürk Kitaplığı 24 saat açık." dedi Dicle.

"Allah Allah, demek 24 saat açık. O zaman en iyisi Tuna'yı gece götürün. Siz araştırırken kitapların arasında uyusun." dedi babam alaycı bir şekilde.

"Evde uyumayı tercih ederim baba. İki gündür kitaplarla yeterince uğraşmadım mı sence? Kitap soludum, kitap okudum, kitap kokladım. Beş duyu organımı kitapla doldurdum diyeceğim ama bir tat alma duygumu kullanamadım. Onu da yapacaktım da kitaplar eski olunca yemek uygun olmaz diye düşündüm. Ablam ve Dicle, ben olmadan da başarabilir bence." dedim.

"Ne demek sen olmadan da başarabiliriz. Sen olmasan biz ne yaparız?" dedi ablam dalga geçerek.

Bütün aile kahkahayla güldü. Biraz dalgınlaşan dedem bile güldü esprime. Biz komik bir aileyiz.

"Siz yine de cumartesi gidin. Rahat rahat araştırın." dedi dedem.

Okulda geçen günlerimi anlatmama gerek yok. Bana göre dersle teneffüs arası bir şeydir okul. Heyecanlı bir şey olmaz. Olsa da beni bulmaz.

Genelde hafta sonunun gelmesini dört gözle bekler, gün sayarım. Sayılı gün çabuk geçer sözüne kesinlikle inanırım. Bunun için de günleri sayarım. Odamda geçen her günün üzerine çarpı attığım bir takvim var.

Bu sefer saymadım, takvimden gün işaretlemedim. Sırf günler çabuk geçmesin diye. Gördüm ki sayılı olmayan gün de çabuk geçiyormuş.

Cumartesi günü kahvaltıdan sonra ablam, Dicle ve ben yola çıktık.

"Kahvaltıdan sonra" yola çıkmış olmamıza dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Hem kitaplar kaçmıyor diyorlar hem sanki kaçıyormuş gibi erkenden kütüphaneye gidiyoruz. Kitaplar kaçacak, biz kovalayacağız.

KÜTÜPHANE YOLUNDA

Önce otobüsle Üsküdar merkeze gittik. Vapurla geçtik Beşiktaş'a. Elbette İstanbulkart'ımı kullandım. Daha martılara simit atacaktık ama yol kısa sürdü. Vapur yolculuğundan sonra bir otobüse daha binip kütüphaneye ulaştık.

Kütüphanenin girişinde bir kuyruk vardı. Şaşırdım. Demek kitap okumayı sevenlerin sayısı çoktu. Kütüphaneye girmek için sıra bekliyorlardı.

Tamam, kitaplarla pek aram yok, kabul ediyorum. Ara-

mızı yapmaya çalışmadığımı düşünmeyin. Suç tek yönlü değil. Eğer kitaplar da benimle aralarını bulmaya çalışsalardı eminim başarılı olurduk. Kitaplar bana sıkıcı geliyor. Çocuk kitaplarını yazanlar sanki bizleri düşünmeden yazıyorlar. Belki sıkıcı olmayan kitaplar da vardır ama henüz ben o kitapları, o kitaplar da beni bulamadı. Birbirimizi bulacağımız günü bekliyorum, daha doğrusu umut ediyorum.

Üçümüz kuyruğa girdik. Sıra bir türlü ilerlemiyordu. Sıkılmıştım. Ablam sırada önümüzde duran kıza, sıranın neden ilerlemediğini sordu.

Kız, "İçeride yer boşalınca gireceğiz." cevabını verince çok şaşırdım. Bir de gençlik kitap okumuyor derler. Kuyruğun fotoğrafını çekip sosyal medyada paylaşmak lazım. Altına "İşte okuyan Türkiye'nin gençliği..." yazarız. Demek kütüphane çok doluydu. Bu kadar kişi kitap almak ve okumak için sıra bekliyordu. Neden kitaplarını alıp evde filan okumuyorlardı ki? Geri dönsek mi diye düşünürken ablam sabretmemiz konusunda ikna etti bizi. İknasında dondurmanın büyük rolü olduğunu itiraf etmem gerek. Ablam çantasından kitabını çıkardı, okumaya başladı. Dicle ve ben de kenara çekilip oturduk.

Ne kadar zaman geçti bilmiyorum ama sıra sonunda bize geldi.

Ablam girişteki görevliye,

"Bir kitap araştıracaktık." dedi.

"Kitap araştırmak için sıraya girmenize gerek yoktu." dedi görevli.

Nasıl yani yaaaa! Boşa mı beklemiştik o kadar zaman.

"Sırada bekleyenler ders çalışmak isteyen öğrenciler. Yer boşaldıkça ders çalışmak için içeri giriyorlar." diye ilave etti görevli.

"İyi de sırada boşa geçirdikleri zaman ne olacak?" diye sordu ablam. Tam ablamın soracağı bir soru.

"Bekleyen kişiler bunu da düşünmüşlerdir herhâlde." dedi görevli gülümseyerek.

Ablam nüfus cüzdanını verdi. Bize yer numarası olan okuyucu kartı verildi. Merdivenlerden yukarı çıktık. Okuma salonuna girdiğimizde içerisi de dışarıdaki kuyruk gibi kalabalıktı.

Gençler masalarda oturmuş ders çalışıyorlardı. Benim bildiğim kütüphaneden kitap ödünç alınırdı ya da kitap okunurdu. Belki de sık sık kütüphaneye gelmediğimden bilmiyorumdur. En son ne zaman gelmiştim acaba? Düşündüm ama cevabını bulamadım. Hiç gelmemiş olabilir miyim? Neyse, Dicle ile birlikte raflar arasında dolaşmaya başladık. Kitaplar, geçen hafta dedemin, pardon ablamın kitaplarını tasnif ettiğimiz gibi numaralandırılmış ve renklendirilmişti.

"Abla şimdi ne yapacağız?" diye sordum.

Herkes bana baktı. Unuttum tabii, kütüphanede sessiz olunması gerektiğini.

"Görevliye sorayım." dedi ablam, oldukça alçak bir sesle.

Görevlilerden birine mümkün olduğu kadar alçak bir sesle neyi aradığımızı söyledi ablam.

"Osman Nuri Ergin koleksiyonu bu katta olmaz. Depoda olur. Oraya görevliler dışındakiler giremez." dedi görevli.

Söylediklerini duymak için gösterdiğim çaba herkes tarafından aferini hak ediyordu.

Görevli, ablama açıklama yapmaya devam etti:

"Depoda bulunan Osmanlı Türkçesi el yazmaları, basılı kitaplar, Latin harfli çeşitli yabancı dilde kitaplar, 19 yy. kartpostalları, 15. - 20. yy. haritaları, tarihi albümler, atlaslar, salnameler yani yıllıklar, Osmanlıca gazeteler ve dergiler tarandı, altı milyon görüntülük dijital arşiv ile Atatürk Kitaplığı duvarsız bir kütüphaneye dönüştü. Sizler ataturkkitapligi.ibb.gov.tr adresinden kütüphaneye üye girişi yapıp koleksiyondaki kitaplara ulaşabilirsiniz."

Aslında görevlinin söylediklerinden çok bir şey anlamamıştım. En iyi anladığım "duvarsız kütüphane" denilmesiydi. Kütüphane, duvarsız olursa istediğim gibi bağırabilirdim.

Ablam Dicle'ye,

"Sen yeterince araştırdın. Tuna ile kitaplara bakın, biraz da ben araştırayım." dedi.

Ablam bilgisayarlardan birine geçti. Şükür, bir de bilgisayar sırası yoktu. Ablam araştırırken biz de kütüphanenin içinde küçük bir tur attık.

Kütüphanede sessiz olunması gerektiğini anladık da neden bizden başka çocuk yoktu? Çocuklar için kitap yok muydu ya da çocuklar çok gürültü yaptığı için mi kütüphaneye alınmıyordu? Yoksa bu kütüphane sadece gençlere açık bir kütüphane miydi? Eğer öyle olsaydı kapıda bizi uyarmaları gerekirdi herhâlde.

Bir yandan deniz manzarasını izliyor, bir yandan da kitaplara bakıyorduk. Arada bir de masalarda oturanların ne okuduklarına göz ucuyla bakıyordum.

Dicle, kolumu çekti.

"İşte! Bizim için kitaplar burada." dedi sessizce.

"Hani nerede?" diye sordum yine seslice.

Ne yapayım o kadar alışmışım ki sesli ortamlara, sessiz olamıyorum bir türlü. Dicle bir kitap seçti. Ben de seçmek isterdim ama seçim yapmam uzun sürerdi, onun için vazgeçtim. Ablamın yanına gittik, hâlâ araştırmasını sürdürüyordu.

"Çocuklar burada işim uzun sürebilir. En iyisi araştırma-mıza evde devam edelim." dedi.

"Nasıl araştıracağız abla, kitaplar burada ama:" dedim.

Biraz daha konuşursam bizi, daha doğrusu beni dışarı atacaklardı sanırım. Oturanların sinirli bakışlarını üzerimde hissettim.

"Çıkışta anlatırım." dedi.

Dicle'nin elindeki kitabı görünce,

"Kütüphaneden" kitap almamız için üye olmamız gerekiyor." deyip görevliye üyelik şartlarını sordu. Nüfus cüzdanı ya da kimlik numarası olan belgelerle üyelik yapılmıyordu. Bizim yanımızda kimliklerimiz yoktu. Dicle'nin aklına İstanbulkart geldi.

"Abla, İstanbulkart'ımız var ya!" dedi.

"Dicle, karıştırdın galiba. İstanbulkart kimlik değil, onu toplu ulaşım araçlarına binmek için kullanıyorduk." dedim bilmiş bilmiş.

"Haklısın da Tuna, biliyorsun İstanbulkartlarımız bize özel. Üzerlerinde kimlik bilgilerimiz ve fotoğrafımız var. Dolayısıyla onunla da üye olabiliriz." dedi.

Bu kız her şeyi bilmek zorunda mı? Dicle İstanbulkart'ıyla üye olup seçtiği kitabı aldı. Ben kitap almadığım için daha sonra üye olmaya karar verdim. Üye olanlar 30 gün boyunca 5 kitap alabiliyorlarmış. Beş kitabı 30 günde nasıl okuyorlar acaba? Benim 5 kitabı okumam daha uzun sürerdi. Üye olsam ancak bir kitap alırdım. O da yazısı az, resmi bol bir kitap olurdu.

Tam çıkıyorduk ki ablam sağda bir afiş gördü. O afişi okurken biz çıkış kapısına doğru ilerledik.

Ablam bizi çağırarak,

"İçeride söyleşi varmış. Biz de katılalım mı?" diye sordu.

"Abla, burası kütüphane. Sessiz olunması gereken bir yer. Burada söyleşi olmaz." dedim bilgiç bilgiç.

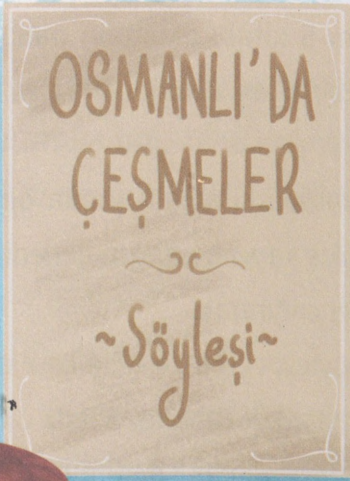
"Öyle mi küçük bey. O zaman gel bak, afişte ne yazıyor?" dedi ablam.

Gerçekten de kütüphanede belli aralıklarla söyleşiler

düzenlendiği yazıyordu. Kitapların olduğu bölümde değil tabii ki. Kütüphane binasının girişinde, solda.

Tamam, söyleşi varmış, kabul ama bu hiç de güzel bir teklif değildi. Bir de söyleşinin konusunun "Osmanlı'da Çeşmeler" olduğunu düşünürsek kesinlikle kötü bir teklifti benim için. Dondurma bile ikna için yeterli olamazdı.

"Ne kadar ilgi duyduğum bir konu bilemezsin abla ama bugünlük bilgi edinme hakkımı doldurdum. Kalan hakkımı başka bir zaman kullanmak istiyorum. Hem çözmemiz gereken bir şifre yok mu?" dedim.

"Tuna, tekrar hatırlatırım kitaplar kaçmıyor, depoya kitlemişler. Bu tarihçiyi dinlemeyi ve onunla tanışmayı çok istiyorum. Lütfen beni kırmayın. İçeri girelim." dedi ablam.

"Sen gir abla, ben Dicle ile buralarda dolaşırım." dedim.

"Olmaz, sizi yalnız bırakamam." dedi ablam.

"Tuna kendi adına konuş. Sude abla, ben seninle gelirim." dedi Dicle.

Ah bu kızlar! Nedir bu aralarındaki dayanışma? Dondurmanın bile beni ikna edemeyeceğini düşünürken Dicle yüzünden çaresiz seminer salonuna girdik. "İçerisi bir kalabalık bir kalabalıktı ki yer bulamayıp çıktık." demek isterdim ama ne yazık ki öyle olmadı. Sanırım çeşmeler çok kişinin ilgi duyduğu bir konu değil. 6-7 kişi vardı. Seminer başlamıştı. Ablam rahatsızlık vermemek için arka sandalyelerden birine oturdu. Biz de yanındaki sandalyelere oturduk. Konuşmacı bizi görünce çok memnun oldu. Ön sandalyelere geçmemizi istedi. Bizim çeşmeler konusunda çok meraklı çocuklar olduğumuzu zannetti galiba. Öne geçtik. Ablam, defterini çıkarıp not almaya başladı. Dicle de dikkatle dinliyordu. Sıkıldım, çok sıkıldım. Belli etmemek için bir şeyler yapmalıyım. İzlediğim filmleri, oynadığım oyunları düşündüm. Bir müddet sonra ne oldu?

Ben de onu sordum zaten: "Ne oldu?"

O kadar düşünürsem olacağı buydu. Uyuyakalmışım, söyleşi bitmiş. "Tuna! Tuna!" seslerinden sonra gözlerimi açtığımda gördüğüm kişi keşke ablam olsaydı. Ne yazık ki öyle olmadı. Tarihçi amca başımda dikiliyor ve bana gülümseyordu. Bir de bana "Seni bir çeşmenin altına götürelim de yüzünü yıka! Küçük adam, sanırım çeşmeler çok ilginizi çekti." demez mi?

Ah abla, ah! Rezil oldum senin yüzünden.

"Evet, çok severim." dedim.

Tarihçi, bizimle vedalaşıp çıktı. Ablamın ağzı kulaklarındaydı. Benim sayemde sevdiği tarihçi ile tanışmış, iletişim bilgilerini almıştı.

Dicle de hâlimden oldukça memnundu. Ablamı anladım da Dicle'ye ne oluyordu? Daha yaşı kaçtı da şimdiden tarih merakı vardı? Meraklanmak için önünde daha çok zaman olacaktı.

MUTLU SONA DOĞRU

Vapur yolculuklarını hep sevmişimdir. Kitaplar, çeşmeler derken kafamı biraz olsun dinlemek güzeldi.

"Abla, 'çıkışta anlatırım.' dedin. Ne anlatacaktın?" diye sordum.

"Kütüphanedeki koleksiyonlarda bulunan kitapları tarayıp dijital ortama aktarmışlar, araştırmamızı kütüphaneye gelmeden internet üzerinden, evden yapabileceğiz."

"Yaşasın!" diye bağırmak istedim ama bağırmadım. Bir an kendimi kütüphanede zannettim.

"Nasıl yani bütün kitaplara internetten ulaşabiliyor mu Sude abla?" diye sordu Dicle.

"Hayır Dicle, sadece nadir eserlere ulaşılabilir. Diğer kitapların ise kütüphanede bulunup bulunmadığını ve ödünç alınıp alınmadığı görülebiliyor." diye cevapladı ablam.

"Peki bizler de ulaşabilir miyiz?" diye tekrar sordu Dicle.

"Elbette ataturkkitapligi.ibb.gov.tr adresine girip üye olan herkes ulaşabilir. Hatta sadece kitaplara değil, kartpostallara, haritalara, dergilere bile ulaşabilir." dedi ablam.

"O zaman ben de araştırmaya yardımcı olurum Sude abla." dedi Dicle.

Sonra iş bölümü yaptılar.

"Abla kütüphanede neden sessiz olunması gerekiyor. Ses yapabileceğimiz bir kütüphane yok mu?" diye bu sefer ben sordum.

"Gördün işte, kütüphanede bazıları ders çalışıyor, bazıları kitap okuyor. Ses olması okuyanların dikkatini dağıtır. Hem ses yapabileceğin kütüphaneler de var. Belediyeye ait sekiz tane çocuk kütüphanesi var. Bu kütüphaneler tam sana göre Tuna. Sadece kitap alıp okumuyorsun, aynı zamanda oyun da oynayabiliyorsun. Çocuklar için etkinlikler de yapılıyor." diye cevapladı ablam.

"Demek bunun için Atatürk Kitaplığı'nda çocuklar yoktu.

Ben de neden bizden başka çocuk yok, diye düşünüyordum." dedim.

"Atatürk Kitaplığı genelde yetişkinlerin kullandığı bir kütüphane ama çocukların kullanmasında da elbette sakınca yok. Çocuklar geldiklerinde kitap alabiliyorlar." dedi ablam.

"Peki bir soru daha: Tahmini olarak şifreyi ne zaman çözeriz?" diye sordum bu sefer ben.

"Sevgili kitap meraklısı, pardon şifre meraklısı kardeşim... Dicle ile elimizden gelen her şeyi yapıp seni hazineye en kısa zamanda kavuşturacağız." dedi ablam.

Dicle dalgınca bir yere bakıyordu. Kim bilir aklından neler geçiyordu?

"Hayırdır Dicle, nereye bakıyorsun?" diye sordu ablam.

"Şu kıza!" diye kafasıyla işaret etti Dicle. Gösterdiği yere baktığımızda görme engelli bir kızın parmaklarıyla kitap okuduğunu gördük.

"Bizler istediğimiz kitapları okuyabiliyoruz. Görme engelliler de okuyabilirler mi istedikleri her kitabı?" diye sordum.

"Biliyorsun görme engelliler için özel bir alfabe var. Bunun dışında da sesli kitaplar var. Aslında birçok kitabın sesli hâli mevcut." dedi ablam.

"İstediklerinde ulaşabilirler mi?" dedim.

"Artık görme engelliler için de kütüphaneler var. Anka-

ra'daki Millî Kütüphanenin konusankitaplik.mkutup.gov.tr adresinden sesli kitaplara ulaşabiliyorlar. Ayrıca İstanbul Büyükşehir Belediyesinin seslikutuphane.ibb.gov.tr adresinden de kitaplara ulaşılabilir." dedi ablam.

Dicle duyduklarına çok memnun olmuştu. Ama ben pek anlamamıştım.

"Abla sesli kitap, ne demek? Açınca ses çıkaran kitap mı demek?" diye sordum.

"Kitapların seslendirilmesi yani biri tarafından okunup kayıt edilmesi demek. Görme engellilerin dinleyebilmesi için hazırlanıyor." diye cevap verdi ablam.

Dicle gidip görme engelli kızla konuştu. Döndüğünde çok mutluydu. Yeni bir arkadaşı olmuştu. Aysel adlı yeni arkadaşıyla bundan sonra da arkadaşlıklarını sürdüreceklermiş.

Eve gittiğimizde ablam bizimkileri bilgilendirdi.

Dicle ve ablam araştırmalara devam ettiler. Cuma günü sevinçli haber Dicle'den geldi. Sabah içi içine sığmıyordu.

"Buldum, yaşasın buldum!" dedi heyecanla.

"Gerçekten mi?" dedim.

"Evet, gerçekten. Okuldan dönüşte anlatırım." dedi.

Bilgi almak için okulda peşinde dolandım ama hiçbir şey söylemedi.

Akşam elinde flash diskle bize geldi. Dicle kitabı bulmuş ve flash diske kaydetmişti. Şimdi bulmacayı çözmek çok kolaydı. Dedem, babam, annem, ablam, Dicle ve ben bilgisayarın başına geçtik. Anneannem durur mu?

"Ben de bakmak istiyorum." diyerek o da kendine bir yer edindi.

Oyun oynadığımızı sanan Rana da geldi aramıza girdi. Bir ekrana bakan sekiz kişi...

Ablam flash diski açtı. Kitap Osmanlı Türkçesiyle olduğu için bundan sonrası ablamın ve dedemin işiydi.

Ablam şifrelerin yazdığı defteri aradı. Hepimiz etrafımıza baktık ama yoktu. Evi iyice aradık. Biz ararken Rana da evde dolanıp duruyordu. O da bizimle birlikte defteri arıyordu sanki. Sonra bir ara ortadan kayboldu. Elinde kemirdiği bir şeyle döndü.

"Rana, onu bana ver lütfen!" dedi Dicle.

Hepimiz Rana'ya baktık ve elindekini gördük. Not defteri Rana'nın ağızındaydı ve kemiriyordu. Dicle'nin söyledikleri etkili olmadı ve kemirmeye devam etti. Opera sanatçısı derken yoksa kardeşim yazar mı olmak istiyordu. Ne de olsa şu anda bir defter kemiriyor ve mürekkep yalıyordu.

Hepimiz Rana'ya doğru yönelince korktu ve elindekini bırakıp ağlamaya başladı. Annem onu kucağına alırken ablam

da defteri aldı. Rana defteri çok isabetli kemirmişti. Ne yazık ki son şifrenin bazı kısımları okunmuyordu.

Okunan kısımlarıyla birlikte satır sayıları sütun sayıları hesaplanıp, kelimeler bulunup yan yana getirilince bulmacayı eksik hâliyle de olsa çözmüş olduk.

Evimizin kibleye bakan kısmını arkana al ve yüz adım at. Hazinesi

"Yaşasın, sonunda çözdük şifreyi!" diye bağırdım.

"Evet ama ne yazık ki eksik." dedi Dicle üzgün bir hâlde.

"Dede, hemen gidelim eski evinize. Bulalım hazineyi." dedim.

Dedem düşünceliydi.

"O kadar kolay olmayacak galiba Tuna." dedi.

Dedemin bu cevabı karşısında hepimiz şaşırdık.

"Neden kolay olmayacak Kadir Bey?" diye sordu anneannem.

Dedem de ablam gibi ağır çekimde cevap verdi. Heyecanlı bir sahneyi canlandırıyordu tabii.

"Çünkü... Çünkü ben eski evimizin yerini hatırlamıyorum." dedi.

"Nasıl yani!" diye tepki vererek şaşıрма sırasını babam aldı.

"Evet evlat, hatırlamıyorum. Evimiz kiraydı. Dedemin

vefatından sonra taşındık o evden. Aradan bu kadar zaman geçmiş. Hatırlamamam normal değil mi?" diye karşılık verdi dedem.

Bildiğim kadarıyla dedem rahatsızlığından dolayı günümüzde yaşadığı olayları hatırlamakta güçlük çekiyordu. Geçmişi daha iyi hatırlıyordu.

"Kadir dede, sana evin yerini hatırlatacak bir şeyler hatırlıyor musun? Mesela gittiğin okulun adını. Evin yakınlarında bulunan bir cami adı filan." diye sordu akıllı Dicle.

"Çok haklısın Dicle. O şekilde düşünerek bir şey bulabilirim belki. Okulun adını hatırlamıyorum ama yaz tatillerinde gittiğimiz küçük bir cami hatırlıyorum. Sanırım eski bir tekke binasının içindeydi." dedi dedem.

"İstanbul'da eski tekke binası birçok yerde vardır. Arayacağımız alanı daraltmamız için daha iyi bir ipucuna ihtiyacımız var. Evi bulsak bile yerinde durmama ihtimali yüksek. Bunu düşünerek hareket etsek iyi olacak." dedi babam.

"Dede, ben yaklaştığımızı hissediyorum. Ablam ve Dicle bulur o tekke binasını bence. Sen sadece semt ismini hatırla yeter." dedim.

"Semtini adını biliyorum." zaten dedi dedem.

"Hadi ama Kadir Bey, biliyorsun da ne uğraştırıyorsun bizi." dedi anneannem.

"Telaştan aklıma gelmedi semtin isminin işimize yaraya-
cağı Şükriye Hanım." dedi dedem.

"Eee, hadi söyle de kızlar araştırmaya başlasın." dedi
yine anneannem.

"Beyoğlu." dedi dedem.

Ablam Google'dan araştırdı.

"Araştırmalarım sonucunda dedemin bahsettiği yerin şu
anda Okçular Vakfı binası olarak kullanılan tekke olduğunu
düşünüyorum. Tekkenin içinde bir de camii var. Gidip bakar-
sak daha emin oluruz." dedi.

"Hemen gidelim o zaman." dedim.

"Yarın bir olsun oğlum." dedi babam.

Dedem de,

"Yarın hep birlikte gideriz." dedi.

"Baba, yorulursun sen. Hava da sıcak. En iyisi çocuklar
gidip baksınlar. Belki gitmene gerek kalmadan bulurlar."
dedi babam.

"Kadir Bey, sen kendini genç sandın galiba. Şuradan
şurası değil ki. Çocuklar gitsin işte." dedi anneannem.

"Peki o zaman. Tekkeye evimizden çıktığımızda belki 5-6
dakika yürürdük. Bir de sanırım evimizin önünde çekilmiş
bir fotoğrafım olacaktı. Şükriye Hanım, sen bir baksan eski
fotoğraflara." dedi.

"Kadir Bey, sen iyice dalgınlıştın. En önemli ipuçlarını sona bırakıyorsun." dedi anneannem.

"Lütfen anneanne hemen bak gel. Fotoğraf olursa bulmak daha kolay olur." dedim.

"Oğlum yorma anneanneni. Yarın baksın. Şimdi yukarı çıkıp inecek bir de." dedi annem.

Üzülmüştüm. Anneannem dayanamadı bu hâlime.

"Bekleyin beni, gidip bakayım." dedi.

"Ben de seninle gelip yardım edeyim." dedim.

"Ben de yardım edebilirim." dedi Dicle.

"Hadi o zaman görev bizi bekler." dedi anneannem gülererek.

Birlikte yukarı çıktık. Anneannem fotoğrafları tarih sıralarına göre yerleştirmişti. Çok düzenli kadındır. İşimiz uzun sürmedi. Aradığımız fotoğrafı bulduk. Fotoğrafı ararken başka ilginç fotoğraflar da gördük. Bir ara gelip bakmaya karar verdik. Kitaplar gibi fotoğraflar da farklı dünyalara açılıyor bence.

Aşağıya indik. Fotoğrafı dikkatle inceledik. İki katlı şirin bir evdi. Dedem ben yaşlarda görünüyordu. Dedesi ile birlikte evin bahçesinde oturmuşlardı. Arkadan bir minarenin üst kısmı görünüyordu.

Ablam fotoğrafı aldı. Yarın ne yapacağımıza dair bir plan yaptık. Dedemle anneannem yukarı çıktı.

Hazineye çok yaklaştığımızı hissediyordum. Rüyamda hazineye ulaşmaya çalışıyor, bir türlü ulaşamıyordum.

DEĞER BİÇİLEMEYEN HAZİNE

Sabah yine Rana'nın "abi" sesleri eşliğinde uyandım.

Dedemle kahvaltı için geldiğinde her şey hazırды. Bu sefer acele eden bendim. Kahvaltımı hemen yaptım, gitmeye hazırды.

Dicle kapıda bizi bekliyordu. Birlikte yola çıktık. Okçular Vakfı'nı bulduk. Cami vakıf binasının içindeydi. Sonra dedemin eski evini aramaya başladık. Etrafta fotoğraftaki

eve benzer ev görünmüyordu. Ablam fotoğrafta minarenin görünen kısmını dikkate alarak ilerledi. Biz de onu takip ettik.

Evin olduğunu düşündüğümüz yere geldiğimizde ne yazık ki boş bir alanla karşılaştık. Babamın dediği çıkmıştı, ev artık yoktu.

"Ne yapacağız şimdi?" diye sordum hayal kırıklığına uğramış bir şekilde.

"Aslında evin yerinin burası olduğuna neredeyse eminim ama daha da emin olmak istiyorum. Gidip dedemle birlikte geleyim. Buralar belki tanıdık gelir." dedi.

"Abla giderken Okçular Vakfı'na da uğrasak. Belki bize de ok attırırlar. Ok atmak çok havalı bence." dedim.

Ablam ve Dicle şaşırdı.

"Nereden geldi aklına Tuna?" diye sordu ablam.

"Dedemin bahsettiği tekke burası olmalı. Hem tekkeyi görmüş oluruz hem de ok atarız." dedim.

"Peki." deyip tekkeye doğru ilerledik. Tekkenin içine girdiğimizde Dicle'nin dikkatini bir şey çekti.

"Sude abla, Tuna bakın burada ne var?" dedi heyecanla.

"Ne var Dicle?" diye sordu ablam benden önce.

"Okçular Kütüphanesi." dedi Dicle.

"Eeee! Dicle, bunda heyecanlanacak ne var?" diye sordum bu sefer ben.

"Bu kütüphane de belediyeye ait bir kütüphane. Atatürk Kitaplığı'nın sitesinden görmüştüm. Demek ki bu kütüphanede de araştırma yapabiliriz." dedi Dicle.

İşte bu iyi haberdi. Ok atmayı biraz erteledik. Kütüphaneye girdik. Ablam boş bir bilgisayara oturdu. Kütüphanenin sitesine girip haritalar kısmına tıkladı ve Beyoğlu yazdı. Arama sonucu çıkan haritaları ablam ve Dicle tek tek inceledi. Ben haritalardan pek anlamam.

"Bakın, bu harita evin yerini gösteriyor. Haritanın çıktısını alıp evin yerini tam olarak bulabiliriz." dedi Dicle.

Artık gitme vakti gelmişti. Okçular Vakfı'na tekrar gelmek üzere eve doğru yola çıktık.

* * *

Dedem edindiğimiz bilgilerden dolayı hem mutlu hem hüzünlüydü. Ertesi gün elimizde harita ve fotoğrafla birlikte dedem, babam, ablam, Dicle ve ben Beyoğlu'na doğru yola çıktık.

Dedem heyecanlıydı. Uzun zamandır ilk defa gidiyordu eski mahallesine.

Tekkeye geldik. Önce içinde yer alan camiye girdik. Dede-min gözlerinde biriken yaşları görüyordum, duygusallaşmıştı.

Camiden çıktığımızda dedem çocukluğundaki gibi evine gitmek üzere ilerledi. Sağına soluna bakıyor sanki çocukluğu-

nu tekrar yaşıyordu. Gördüklerinden pek memnun olmamış gibi üzgündü.

Biraz ilerledik birlikte.

"Burası olmalı." dedi.

Ablam haritaya baktı. Sonra da fotoğrafa.

"Önceki geldiğimizde biz de burası olduğunu düşünmüştük." dedi.

Şifrede ne diyordu: *Evimizin kibleye bakan kısmını arkana al ve yüz adım at. Hazinesi*

"Caminin kapısının yönü bize kibleyi verir. Demek ki evimizin kibleye bakan kısmı şurası. Arkama alıyorum ve... İyi de yine camiye doğru gidiyoruz. Hadi çocuklar gidelim. Kaç adım atacağımızı ne yazık ki bilmiyoruz. Bakalım adımlarımız bizi nereye götürecektir?" dedi dedem.

Dicle ve ben önde, diğerleri arkada yavaş yavaş yürüdük. Her adımda camiye yaklaşıyorduk. Tekkenin kapısından girdik. Namazgâhın önüne geldik. Beş adım daha atınca iki yüz adım oldu ve önümüzde bir çınar ağacı duruyordu.

"İşte, hazine bu ağacın altında olmalı." dedim heyecanla.

Dedem yorulmuştu. Ağacın altına oturdu. Biz de oturduk. Dedem konuşmadan bir iki dakika bekledi.

"Dede, hadi kazıp hazinenin ne olduğunu bulalım." dedim.

"Kazamayız." dedi.

"Neden ama?" diye sordum.

"Çünkü zaten hazinenin altında oturuyoruz." dedi.

"Kadir dede haklı. Bence de hazinenin altında oturuyoruz." dedi Dicle.

"Nasıl yaaa! Heyecandan şaşırdınız galiba. Hazinenin altında değil, üstünde oturuyor olmamız gerekmez mi?" diye sordum şaşkınlıkla.

Babam sessiz kalıyordu. Dicle de...

"Tuna, ne kadar heyecanlandığını biliyorum ama dedemin hazine dediği şey maddi karşılığı olan bir şey değil. Dedem, benim adıma bu çınar ağacını dikmiş. Eğer ölmeden önce yazdığı şifreyi çözmüş olsaydım o zaman küçük bir ağaçla karşılaşacak belki de dibini kazıyıp hazine arayacaktım. Şimdi dedemin aslında bana ne anlatmak istediğini anlıyorum. Camiye gelenlere gölge yapacak bir ağaç hangi hazinenin yerine tutabilir ki!" dedi.

Biz otururken vakıf görevlilerinden biri geldi. Ne yaptığımızı sordu.

Babam durumu anlattı.

"Demek bu ağaç sizin hazineniz." dedi.

"Evet, söküp götüreceğiz." dedi dedem.

Şaşkın şaşkın baktık. Dedem gülümsüyordu.

"Buyrun bir çayımızı için. Hazinenizin karşılığını ödeyemeyiz ama bir çay ikram edebiliriz." dedi.

Bizi yöneticilerden birinin odasına götürdü. ayımız eşliğinde faaliyetlerinden bahsettiler.

Sonuç benim için güzeldi ama ablam için tam bir hazine değerindeydi. Çünkü ablam, Dicle ve ben artık okçuluk eğitimi alacaktık.

"Dede, düşünsene büyük dedemin sana bıraktığı hazine bizim için de gerçek bir hazine değerinde oldu." dedi ablam.

Kursa gittiğimiz günlerde ınar ağacımızın altına gidip dinleniyor, dedemin selamını iletiyorduk.

ETKİNLİKLER

1. Etkinlik

- Aşağıda Dewey Sistemine göre kitapların sınıflandırılması verilmiştir. Verilen kitapların hangi numara ile başlaması gerektiğini örnekteki gibi işaretleyiniz.

KİTABIN ADI	000 GENEL KONULAR	100 FELSEFE MANTIK PSIKOLOJİ	200 DİN BİLİMLERİ	300 TOPLUM BİLİMLERİ	400 FELSEFİ VE İLMİ BİLİMLER	500 DOĞA BİLİMLERİ ve MATEMATİK	600 TEKNOLOJİ ve UYGULAMALI BİLİMLER	700 GÜZEL SANATLAR	800 EDEBİYAT	900 TARİH ve COĞRAFYA
Evliya Çelebi Seyahatnamesi										x
Çağdaş Türk Dilleri										
Psikolojide İnsan Modelleri										
Akıl Hastalığı ve Psikolojisi										
Birinci Dünya Savaşı ve Çanakkale'de Türkler										
Kurtuluş Savaşı Türküleri										
Balkan Savaşı'nda Neden Bozguna Uğradık?										
Kurtuluş Savaşı Hikâyeleri										

2. Etkinlik

► Aşağıdakilerden hangisiyle kütüphaneye üye olunmaz?

3. Etkinlik

► Aşağıdakilerden hangisi kütüphane kurallarındandır, doğru olanların yanındaki kutucukları işaretleyiniz.

- ☐ Sessiz olunmalıdır.
- ☐ Kütüphanede bir şey yerken diğer okurlara da ikram edilmelidir.
- ☐ Kütüphaneye girerken telefonlar sessiz konuma alınmalıdır.
- ☐ Kütüphaneden alınan kitaplar zamanında verilmelidir.
- ☐ Görevliler kitap isteme konusunda rahatsız edilmemeli, okuyucular kendi kitaplarını kendileri bulmalıdır.
- ☐ Kütüphaneden alınan kitaplar yıpranmadan iade edilmelidir.

4. Etkinlik

- Tabloda harfler, bir şekilde ifade edilmiştir. Buna göre "kütüphane" kelimesini simgeleyen şekilleri yazınız.

K	İ	T	A	P
Ü	S	T	Ü	N
H	E	D	E	F

■	◐	●	▬	◆
★	➤	●	★	⬠
▲	◑	✕	◒	◓

K	Ü	T	Ü	P	H	A	N	E

5. Etkinlik

- Hayalinizdeki kütüphanenin özelliklerini yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

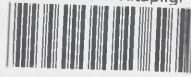
.....

.....

.....

.....

İBB Atatürk Kitaplığı

149930

TUNA İLE DİCLE KİTAPTAKİ ŞİFRENİN İZİNDE

Sude, doğum gününde dedesinden
hiç beklemediği bir hediye alır.
Dedesinin kitapları artık Sude'nindir.
Tuna ile Dicle, Sude'ye kitapların
düzenlemesi konusunda yardımcı olurlar.
Eski bir kitabın içinden düşen yıllar
öncesine ait bir not defteri,
onlara çok farklı bir hazinenin
kapılarını aralayacaktır.
Hazinenin ne olduğunu
öğrendiğinizde çok şaşıracaksınız...

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin
siz sevgili çocuklara hediyesidir.

ISBN: 978-605-349-974-9

9 786053 499749

149930